

Autostrada Eksploatacja 2018

Podróźni – Pracownicy – Przyroda

Poznań, 2019 r.

 Autostrada Eksploatacja S.A.

Spis treści

Spis treści	2
O firmie	4
Charakter działalności	4
Akcjonariusze	4
Struktura organizacyjna	5
Łańcuch dostaw	5
Raportowanie i kluczowe obszary odpowiedzialności	5
Miejsce pracy	6
Struktura zatrudnienia	6
Wynagrodzenia i pakiet socjalny	7
Etyka i przeciwdziałanie mobbingowi	8
Bezpieczeństwo w pracy	8
Dialog z pracownikami	9
Bezpieczna podróż	9
Codzienny ład i porządek na trasie przejazdu	9
Trudne warunki atmosferyczne	10
Wypadki	10
Sytuacje krytyczne	10
Satysfakcja podróżnych	10
Reklamacje	11
Otoczenie przyrodnicze	12
Zarządzanie odpadami	12
Wpływ na bioróżnorodność	12
Zużycie paliw i energii	13
Woda i ścieki	13
Hałas i jakość powietrza	14
Tabele uzupełniające	15

[102-14, 102-15]

Szanowni Państwo,

Zakończył się kolejny rok i tradycyjnie jest to okazja do dokonania pewnych podsumowań. Rozliczenia tak wyników finansowych, jak również niefinansowych. Dlatego też oddajemy w Państwa ręce kolejny już raport społeczny Autostrady Eksploatacji. Jak co roku prezentujemy w nim statystyki dotyczące naszego oddziaływania społecznego i środowiskowego.

Powtarzalne procesy mogą wydawać się żmudne. Jednocześnie jednak to idealny obszar do ciągłego doskonalenia i poszukiwania jeszcze lepszych rozwiązań. Lepszych, czyli zapewniających większe bezpieczeństwo tak drogowe, jak i środowiskowe. To właśnie nasz cel: bezpieczeństwo.

Od 20 lat, dzień w dzień, noc w noc, dbamy o to by przejazd koncesjonowanym odcinkiem autostrady był bezpieczny, komfortowy i szybki. Staramy się nie tylko o to by podróżni dotarli do celu, ale również by transport, czyli przejazd około 20 tysięcy pojazdów na dobę, mógł harmonijnie współgrać i współegzystować z lokalną biosferą oraz nie był uciążliwy dla życia lokalnej społeczności.

Od kwietnia 2018 roku spółka posiada certyfikowany przez jednostkę certyfikującą TUV Rheinland System Zarządzania Jakością oparty o normę ISO 9001:2015. Certyfikacja obejmuje swoim zakresem dwa podstawowe filary spółki, czyli utrzymanie pasa drogowego autostrady oraz pobór opłat za przejazd.

Zapraszamy do lektury.

Z poważaniem,

Krzysztof Bernatowicz
Prezes Zarządu

Jan Jancewicz
Wiceprezes Zarządu

O firmie

Charakter działalności

Autostrada Eksploatacja od blisko 20 lat odpowiada za eksploatację i utrzymanie 254 kilometrowego, odcinka autostrady A2 Świecko – Konin, tj. za:

- pobór opłat (obsługa punktów poboru opłat i związane z tym pobieranie należności za przejazd),
- prace utrzymaniowe (regularne patrolowanie autostrady, jej odśnieżanie, interwencje w przypadku zagrożeń i zabezpieczanie zdarzeń drogowych, itp.).

Spółka dba również o utrzymanie terenów zielonych i infrastruktury autostradowej. Prowadzi też w uzgodnionym z koncesjonariuszem zakresie, monitoring przyrodniczy.

Czy wiesz, że...

na każdy kilometr autostrady przypada 88,5 miejsc pracy wygenerowanych w mniej lub bardziej pośrednio związanych z nią działalnościach. W przypadku 254 kilometrowego koncesyjnego odcinka A2 przekłada się to w przybliżeniu na 22,5 tys. miejsc pracy w regionie.

Czy wiesz, że...

ponad 90% wszystkich pracowników Autostrady Eksploatacji, włączając kierownictwo, stanowią osoby pochodzące ze społeczności lokalnych.

Akcjonariusze

Struktura własnościowa spółki nie zmienia się od lat i na koniec 2018 roku kształtowała się ona następująco:

- Egis Road Operation (42,94%),
- KI One SA (42,75%),
- A-WAY Infrastrukturprojektentwicklungs-und-betriebs GmbH (9,54%),
- Radwan Investments GmbH (4,74%)
- Autostrada Wielkopolska SA (1 akcja).

Czy wiesz, że...

amerykański magazyn „Engineering News Record” w opublikowanym rankingu firm inżynierskich na świecie za roku 2018 umieścił Egis na 21 miejscu w rankingu Top 225 oraz na 6 miejscu w Top 10 w kategorii „Transport”.

Czy wiesz, że...

KI One SA, stanowi fundament grupy Kulczyk Investments, która jest pierwszą rodzinną, globalną grupą inwestycyjną z polskim rodowodem i z doświadczeniem w realizacji największych w tej części Europy projektów oraz jednocześnie obecną w ponad 30 krajach, na 4 kontynentach.

Struktura organizacyjna

Najważniejszymi jednostkami organizacyjnymi, podlegającymi bezpośrednio zarządowi są pionowy:

- poboru opłat,
- eksploatacji, który m.in. zarządza Obwodami Utrzymania Autostrady oraz analizami wpływu funkcjonowania autostrady na środowisko naturalne,
- finansowy
- personalny, którego pracownicy nie tylko odpowiadają za rekrutację pracowników, płace ale też właściwy dobór szkoleń stanowiskowych
- IT i Telekomunikacji
- techniczny, zapewniający sprawne funkcjonowanie Stałego Wyposażenia Eksploatacyjnego (elektryka, elektronika)
- jakości i kontroli wewnętrznej
- Public Relations

Od wielu lat kluczowe stanowiska menedżerskie piastowane są przez te same osoby. Od początku działania spółki nieprzerwanie funkcję Wiceprezesa pełni Jan Jancewicz. W 2018 roku na stanowisku Prezesa Zarządu - Edwarda Targosza, zastąpił Krzysztof Bernatowicz. Krzysztof Bernatowicz ma ponad 10 letni staż pracy w Grupie Egis i co kluczowe również przez 10 lat, tj. od kwietnia 2008 roku do kwietnia 2018 roku, pełnił funkcję Członka Rady Nadzorczej Autostrady Eksploatacji. Tym samym obejmując stanowisko doskonale znał spółkę i wyzwania przed nią stojące.

Łańcuch dostaw

Na łańcuch dostaw Autostrady Eksploatacji składają się przede wszystkim dostawcy:

- mediów i paliw (m.in. energia elektryczna, gaz ziemny, olej napędowy i benzyna),
- soli drogowej,
- usług specjalistycznych.

W spółce funkcjonuje Platforma Zakupowa Open Nexus, która stanowi zbiór nowoczesnych narzędzi elektronicznych wspierających realizację procesów handlowych. Czyni ona procesy zakupowe transparentnymi i efektywnymi.

Raportowanie i kluczowe obszary odpowiedzialności

Obszary uznane za istotne, zostały określone w oparciu o rezultaty warsztatu przeprowadzonego kilka lat temu podczas warsztatu z udziałem kluczowych menedżerów. Raport został opracowany przez firmę zewnętrzną, która czuwała nad wiarygodnością prezentowanych w nim informacji. Został przygotowany z wykorzystaniem podejścia i wskaźników GRI Standards, ale chcąc zachować zwięźłość odstąpiono od części wymogów formalnych, a tym samym opcji raportowania „zgodnie z” („in accordance”). Raport nie był poddawany dodatkowej weryfikacji przez niezależny podmiot zewnętrzny.

Aspekt społeczny lub środowiskowy	Ważność
relacje z pracownikami - bezpieczeństwo (BHP), warunki zatrudnienia, proces dialogu z zespołem	wysoka
bezpieczeństwo użytkowników autostrady - stopień ich zadowolenia z bezpieczeństwa i komfortu poruszania się po drodze	wysoka
potencjalnie niekorzystny wpływ na środowisko naturalne - ze szczególnym uwzględnieniem kwestii związanych z ryzykiem skażeń w sytuacjach awaryjnych oraz polityką zarządzania odpadami, a także wpływu na otoczenie zużycia paliw i energii	wysoka

Miejsce pracy

Struktura zatrudnienia

Zatrudnienie w spółce na koniec roku znajdowało 569 osób. 52% zatrudnionych stanowiły kobiety. Godnym odnotowania jest fakt, że ponad 40% stanowisk kierowniczych piastowały panie, co jest wynikiem znacząco lepszym niż średnia krajowa i europejska.

Czy wiesz, że...

Wg badania „Women in business” prowadzonego przez firmę Grant Thornton aż 35% wyższej kadry kierowniczej w polskich firmach stanowią kobiety. Jest to najlepszy, ex aequo z Niemcami i Irlandią wynik w Europie oraz 5 miejsce w całym, światowym zestawieniu. Średnia dla wszystkich 32 przebadanych państw wynosi 29%, a dla analizowanych krajów Unii Europejskiej – 28%.

W Autostradzie Eksploatacji wskaźnik ten wynosi aż 40,6%!

Źródło: Rzeczpospolita

Autostrada Eksploatacja oferuje jasne warunki zatrudnienia. Pracownicy zatrudnieni są na umowę o pracę na czas nieokreślony. Praktyką jest przyjmowanie pracowników najpierw na umowę próbną, a następnie na umowę roczną, która w dalszej kolejności przechodzi właśnie w umowę na czas nieokreślony.

Coraz częściej odnotowuje się problemy związane ze znalezieniem odpowiednio wykwalifikowanych pracowników, co jest pokłosiem zmian zachodzących na rynku pracy i rosnącej konkurencji o pracownika. O pracowników poboru opłata konkurują np. sieci handlowe, których atutem jest brak dyżurów nocnych. Ich pozycja konkurencyjna umocniła się jeszcze bardziej wraz z wprowadzeniem ograniczeń handlu w niedziele. Z kolei w przypadku pracowników utrzymania posiadających uprawnienia do prowadzenia pojazdów kat. C, konkurentami są firmy transportowe.

Wynagrodzenia i pakiet socjalny

Corocznie w postaci wynagrodzeń do zatrudnionych w firmie mieszkańców lokalnych społeczności transferowanych jest kilkadziesiąt milionów złotych. Tradycyjnie też wynagrodzenia w spółce kształtują się na poziomie zauważalnie wyższym od płac w regionie - w grudniu 2018 roku przeciętne wynagrodzenie wynosiło 5 513 zł. Było tym samym wyższe od średniej w województwie wielkopolskim o 17% i lubuskim o blisko 18%.

Pracownicy obok standardowego wynagrodzenia i nagród, otrzymują dodatki, których wysokość ustalana jest w sposób bardziej korzystny niż wynikałoby to bezpośrednio z Kodeksu Pracy. Przykładowo, za pracę w godzinach nocnych pracownicy otrzymują 20% stawki osobistej, a nie stawki minimalnej, jak określają to przepisy. Analogicznie, 20% wynagrodzenia za dyżury domowe również liczone jest od stawki osobistej, podczas gdy Kodeks Pracy nie przewiduje żadnego wynagrodzenia za dyżury domowe. Oczywiście, w przypadku wezwania dyżurującego pracownika do pracy (np. awaria systemu lub urządzenia Stałego Wyposażenia Eksploatacyjnego, czy intensywne opady śniegu), otrzymuje on stawkę jak za nadgodziny. Pracownicy otrzymują także ryczałt, mający zrefundować koszt dodatkowego dojazdu do pracy.

Premiowani są też pracownicy wykazujący się zerową absencją. Osoby, które w danym miesiącu nie opuściły ani jednego dnia pracy otrzymują specjalny dodatek. Rozwiązanie to sprawdziło się i dlatego jeszcze w grudniu 2017 roku wysokość dodatku zwiększono o 100% (zwiększone przychody pracownicy otrzymali w styczniu 2018 roku).

Dodatkowo podjęto też decyzję, że od 2019 pracownikom pracującym w niedziele będzie przysługiwał dodatek, mimo że z formalnego punktu widzenia nie są to nadgodziny (jest to odpowiedź na zmiany w prawie dotyczące zakazu handlu w niedzielę, a tym samym zwiększoną atrakcyjność pracy w handlu).

Benefity pozapłacowe:

- od wielu lat wszyscy pracownicy Autostrady Eksploatacji są objęci opieką medyczną,
- umowa z firmą świadczącą usługi medyczne umożliwiła pracownikom opcjonalne wykupienie pakietów medycznych dla rodzin,
- na początku 2009 roku uruchomiony został Pracowniczy Program Emerytalny obejmujący wszystkich chętnych pracowników,
- pracownicy mogą korzystać z karty sportowej MultiSport,
- samotni rodzice otrzymują dofinansowanie do opłat za żłobki i przedszkola,
- osoby, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, mogą liczyć na finansową pomoc pracodawcy,
- firma dofinansowuje letni i zimowy wypoczynek dla dzieci pracowników oraz samych zatrudnionych w spółce.

Etyka i przeciwdziałanie mobbingowi

Od kilku lat w Autostradzie Eksploatacji obowiązuje Kodeks Etyki. Pełni on również rolę polityki antidyskryminacyjnej, antykorupcyjnej i przeciwdziałającej ewentualnym zachowaniom antyrynkowym. Zawiera procedury zgłaszania przypadków naruszeń i nieprawidłowości. W 2018 roku nie odnotowano zgłoszeń o nieprawidłowościach.

W Autostradzie Eksploatacji obowiązuje również polityka antymobbingowa. Ma ona na celu zabezpieczenie pracowników przed wszelkimi przejawami przemocy psychicznej, jaką właśnie jest mobbing. O tym czy do mobbingu faktycznie doszło, czy nie, decyduje komisja antymobbingowa, w której skład wchodzi, poza dwoma przedstawicielami pracodawcy, trzech przedstawicieli pracowników.

Bezpieczeństwo w pracy

Praca na autostradzie obarczona jest dużym ryzykiem. Dlatego kwestie BHP traktowane są priorytetowo. Do podniesienia poziomu bezpieczeństwa, obok rozwiązań technicznych, przyczynia się zrozumienie zagrożeń, przestrzeganie procedur i walka z rutyną. W wynikach badań satysfakcji, zespół od lat bardzo pozytywnie postrzega całościowe działanie firmy w obszarze BHP.

Do znacznego ograniczenia poziomu ryzyka przyczynić może się również rozważne zachowanie kierowców, np. ograniczenie prędkości na odcinkach, na których prowadzone są prace. Niestety brawura i bezmyślność są przyczyną zdarzeń, w których w ubiegłych latach poszkodowanymi byli także pracownicy firmy. Autostrada Eksploatacja jeszcze w 2017 roku zainicjowała kampanię społeczną "Autorefleksja za kółkiem". Jej celem jest zwrócenie uwagi kierowców właśnie na osoby pracujące na autostradzie A2.

Po każdym zdarzeniu drogowym, w którym brali udział pracownicy, organizowane są spotkania z psychologami. Obok indywidualnej pomocy psychologicznej dla uczestników wypadku organizowane są spotkania grupowe z psychologiem dla pracowników danego Obwodu Utrzymania Autostrady (OUA).

Niezależnie od zdarzeń drogowych sukcesywnie na kolejnych OUA organizowane są szkolenia w niewielkich, 6-8 osobowych grupach, które prowadzone są przez psychologów i mają na celu pomóc w radzeniu sobie ze stresem i ewentualną traumą. Szkoleniami objęci będą pracownicy utrzymania oraz pracownicy warsztatów, którym również zdarza się pracować na drodze. Kolejną grupą, która deklaruje chęć wzięcia udziału w spotkaniach z psychologami są pracownicy działu technicznego.

Ponieważ część prac związanych ze świadczeniem usług specjalistycznych przez podmioty zewnętrzne realizowana jest bezpośrednio na drodze, co wiąże się z określonym ryzykiem BHP, usługodawcy są zobowiązani do zapewniania swoim pracownikom stosownych szkoleń.

Dialog z pracownikami

Na zamknięcie sezonu zimowego, a następnie letniego, miały miejsce spotkania kierownictwa firmy z pracownikami poszczególnych obwodów i placów poboru opłat. Są one szansą na wymianę opinii, bezpośrednie zgłaszanie problemów i oczekiwań oraz rozstrzygnięcie wątpliwości dotyczących miejsca i warunków pracy. W 2018 roku zrealizowano również badanie satysfakcji pracowników (odbywa się w cyklu 2-letnim).

Bezpieczna podróż

Codzienny ład i porządek na trasie przejazdu

Pracownicy działu eksploatacji regularnie, w dzień i w nocy, patrolują autostradę, reagując na zauważone nieprawidłowości i potencjalne zagrożenia. Patrole autostradowe są w każdym miejscu autostrady co 2 godziny w ciągu dnia i co 4 godziny w nocy. Te same służby czuwają także nad stanem technicznym infrastruktury i szeroko pojętym porządkiem na parkingach. Kwestie bezpieczeństwa koordynowane są przez specjalistę do spraw bezpieczeństwa.

Na wszystkich wozach patrolowych umieszczone są numery alarmowe do Centrum Zarządzania Autostradą. Pracownicy Centrum współpracują i pozostają w kontakcie z Centrum Powiadomienia Ratunkowego (CPR), obsługującym ogólnopolski numer alarmowy 112, co sprawia, że informacje o zdarzeniach drogowych trafiają do niego znacznie szybciej. Pracownicy eksploatacji reagują na każdy tego typu sygnał.

Kierowcy podróżujący koncesyjnym odcinkiem A2 Świecko - Konin są na bieżąco informowani o utrudnieniach na drodze dzięki tablicom zmiennej treści wyświetlanym w aplikacji mobilnej Yanosik. W 2018 roku wprowadzono podobny system informacji o utrudnieniach dla użytkowników nawigacji Waze – tj. wprowadzona bezpośrednio przez pracowników Autostrady Eksploatacji pojawia się w systemie nawigacji, dzięki czemu kierowca może np. podjąć decyzję o objeździe.

Czy wiesz, że...

Patrole autostradowe Autostrady Eksploatacji przejeżdżają rocznie około 2 mln kilometrów.

Czy wiesz, że...

Ustalenia w ramach Planu Działań Ratowniczych są tak szczegółowe, że regulują nawet pozycje i kolejność w jakiej pojazdy poszczególnych służb ratunkowych zatrzymują się od miejsca zdarzenia.

Czy wiesz, że...

na koncesyjnym odcinku autostrady A2 cyklicznie odbywają się wspólne ćwiczenia służb ratunkowych - ostatnie odbyły się we wrześniu 2017 roku na wysokości MOP Chwałszyce.

Trudne warunki atmosferyczne

Centrum Zarządzania Autostradą dysponuje dedykowanymi prognozami pogody, co pozwala zawczasu przewidzieć zbliżające się opady i przygotować na ich nadejście. Obwody Utrzymania Autostrady wyposażone są w nowoczesny sprzęt, który pozwala na utrzymanie przejezdności trasy.

W przypadku wystąpienia szczególnie niskich temperatur, w miejsce chlorku sodu (soli drogowej), stosuje się chlorek wapnia, wykazujący wówczas większą skuteczność.

Czy wiesz, że...

ze względów bezpieczeństwa na autostradzie, nigdy nie stosuje się piasku ani jego mieszanek z solą

Czy wiesz, że...

stosowana przez Autostradę Eksploatację sól jest wcześniej nawilżana solanką, dzięki czemu, proces topnienia śniegu zaczyna się szybciej, a sama sól przykleja się do powierzchni i nie jest np. zdmuchiwana przez wiatr.

Wypadki

Mimo rozwijania znacznych prędkości, bezkolizyjne skrzyżowania, co najmniej dwa pasy ruchu, brak pieszych, odpowiednio zaprojektowane zakręty, zabezpieczenie drogi przed wtargnięciem na nią zwierzęcy, czy wreszcie dobry stan nawierzchni, sprawiają, że na autostradach dochodzi do mniejszej liczby wypadków.

Opinię tę podzielają również kierowcy. W badaniu przeprowadzonym na przyautostradowych parkingach w połowie 2018 roku pozytywnie poziom bezpieczeństwa oceniło 92,9% ankietowanych kierowców

Sytuacje krytyczne

Infrastruktura koncesyjnego odcinka autostrady A2 Konin – Świecko została zaprojektowana w sposób, który gwarantuje ograniczenie skutków groźnych wypadków. Miejsca Obsługi Podróżnych wyposażone są w system umożliwiający bezpieczny dla środowiska postój nieszczelnej cysterny. Również system odwadniający autostrady jest zaprojektowany w sposób, który pozwala ograniczyć przedostanie się groźnych substancji do środowiska. Pracownicy Autostrady Eksploatacji przygotowani są do tego, by w krytycznej sytuacji pomóc służbom ratowniczym w zabezpieczeniu miejsca wypadku i ograniczeniu jego negatywnych skutków.

W roku 2018 nie odnotowano żadnych poważniejszych awarii, ani wypadków, które skutkowałyby poważnymi skażeniami środowiska naturalnego.

Satysfakcja podróżnych

W pierwszej połowie lipca 2018 roku Autostrada Eksploatacja kolejny raz przeprowadziła badanie ankietowe kierowców (w trakcie płacenia przez nich za przejazd w Punktach Poboru Opłat), które miało na celu ocenę:

- ogólnego zadowolenia z podróży autostradą i skłonności do polecania jej innym kierowcom,
- zadowolenia z utrzymania trasy,
- obsługi w Punktach Poboru Opłat,
- utrzymania Miejsc Obsługi Podróżnych,
- poziomu opłat za przejazd.

Analogicznie do lat poprzednich przeprowadzono też równoległe, pogłębione badanie kierowców, które zrealizowane zostało na parkingach zlokalizowanych w Miejscach Obsługi Podróżnych. Dzięki niemu udało się jeszcze lepiej poznać opinie kierowców. Ankieterzy, mając więcej czasu, mogli zapytać podróżnych nie tylko o ogólną ocenę komfortu podróży autostradą, ale też o jakość nawierzchni, bezpieczeństwo, oznakowanie, zachowanie innych kierowców, dostępność stacji paliw, stan techniczny parkingów i toalet.

W 2018 roku wielokrotnie w mediach pojawiały się niekorzystne informacje dotyczące komercyjnego odcinka autostrady A2, koncentrujące się przede wszystkim na poziomie opłat za przejazd. Skutki informacji medialnych są widoczne, zwłaszcza w kontekście percepcji ceny, ale nie rzutują istotnie na pozytywny odbiór autostrady, zadowolenia z komfortu i bezpieczeństwa jaki ona oferuje. Wśród pozostałych wyników badania realizowanego na MOP warto zwrócić uwagę na to, że kolejny rok z rzędu odnotowano wzrost znaczenia korzyści z jazdy autostradą takich jak: większy komfort i możliwość szybszego odbycia podróży. Na podobnym poziomie utrzymał się trzeci z kluczowych czynników, czyli bezpieczeństwo.

Reklamacje

Procedury reklamacyjne, stanowiące element kompleksowego planu zarządzania jakością, gwarantują rzetelne i terminowe rozpatrzenie reklamacji klientów. 100% odpowiedzi udzielanych jest w terminie, nie przekraczającym 14 dni. Spośród 131 reklamacji złożonych w 2018 roku około 30% z nich uznano za zasadne.

Otoczenie przyrodnicze

Mówiąc o bieżącym zarządzaniu i utrzymaniu autostrady, mówimy m.in. dbałość o eliminowanie różnego rodzaju nieprawidłowości, mających wpływ na otoczenie przyrodnicze. Zadaniem pracowników jest też reagowanie na wszelkie sygnały i zdarzenia, które stanowią zagrożenie dla środowiska, w tym powiadamianie i pomoc w pracy służbom ratowniczym.

Charakter oddziaływania autostrady na środowisko jest niezmienny od lat. Jako kluczowe kategorie wpływu zidentyfikowano:

- potencjalne zagrożenie dla gleby i wód gruntowych związane z wyciekami substancji ropopochodnych z pojazdów poruszających się autostradą i ich przenikanie do wód i gleby oraz potencjalne wydarzenia o charakterze katastroficznym (wypadek pojazdu przewożącego ładunek niebezpieczny),
- odpady powstające na autostradzie,
- defragmentacja ekosystemów poprzez poprzeciny szlaków migracyjnych zwierząt i ograniczenie zbiorowisk roślinnych,
- zużycie paliw, wody, środków do zwalczania śliskości i energii w wyniku eksploatacji (bilans masowy),
- hałas i spaliny emitowane przez poruszające się autostradą pojazdy.

Zarządzanie odpadami

W Obwodach Utrzymania Autostrady, Miejscach Obsługi Podróżnych oraz na Placach Poboru Opłat znajdują się pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów (papier, szkło, metal, plastik).

Wśród odpadów produkowanych przez samą firmę, są odpady zakwalifikowane do odpadów niebezpiecznych - m.in.: oleje silnikowe i przekładniowe, akumulatory ołowiowe, filtry oleju itp. W 2018 roku było ich 3,2 tony. Wszystkie one odbierane są przez firmy posiadające wymagane zezwolenia, a ich zagospodarowanie jest odpowiednio udokumentowane.

Łącznie w 2018 r. sama Autostrada Eksploatacja wytworzyła 54,1 tony (w tzw. instalacji). Łączna masa odpadów wytworzonych poza instalacją (np. odpady biurowe, z napraw maszyn drogowych, pozostawione przez podróżnych i podrzucone przez osoby trzecie, odpady komunalne i z koszenia) wyniosła 692,2 ton. Zostały one poddane unieszkodliwieniu lub powtórnemu wykorzystaniu.

Wpływ na bioróżnorodność

Odcinek Nowy Tomyśl – Konin przebiega głównie przez tereny rolnicze, a nie przez tereny chronione, czy uznane za szczególnie cenne przyrodniczo. Jedynie na pewnym odcinku graniczy on z Nadwarciańskim Parkiem Krajobrazowym, a na wysokości Poznania przebiega w odległości kilku kilometrów od Wielkopolskiego Parku Narodowego. W przypadku odcinka Świecko – Nowy Tomyśl sytuacja wygląda jednak zgoła odmiennie: w ponad 80% przebiega przez tereny leśne, w tym cenne przyrodniczo, w tym kilka obszarów Natura 2000.

Południkowy układ cieków wodnych, wokół których życie biologiczne jest szczególnie bogate i równoleżnikowy układ autostrady sprawił, że nie udało się uniknąć sytuacji, w których autostrada

nie przechodzić będzie przez obszary chronione. Warto jednak podkreślić, że projektanci starali się by odcinki te były możliwie krótkie. Równocześnie koncesjonariusz przygotował, przy współpracy z ekologami, rozwiązanie w postaci przejść dla zwierząt i przepustów dla płazów, tak by zapewnić dzikim zwierzętom możliwość względnie niezakłóconego migrowania z jednej strony trasy na drugą. Szczególnie ciekawe rozwiązania zastosowano by umożliwić migrację nietoperzy.

Zużycie paliw i energii

Mówiąc o emisji gazów cieplarnianych wynikającej ze spalania paliw głównym źródłem bezpośredniej emisji dwutlenku węgla są pojazdy patrolowe i wykorzystywane w pracach utrzymaniowych oraz kotłownie gazowe, dostarczające ciepło.

Jeżeli chodzi o zużycie energii elektrycznej, czyli o emisję pośrednią, głównymi źródłami jej konsumpcji jest oświetlenie odcinków i węzłów autostrady. Ponadto energia elektryczna zużywana jest w Obwodach Utrzymania Autostrady, na Placach Poboru Opłat, w Miejscach Obsługi Podróżnych i warsztatach mechanicznych. W celu optymalizacji stosuje się typowe rozwiązania, takie jak włączniki zmierzchowe lub zegary.

Planuje się, że podczas modernizacji odcinka autostrady, będącego jednocześnie fragmentem obwodnicy Poznania, dotychczasowe oświetlenie zastąpi nowe, wykorzystujące technologię LED. Realizowane jest również studium wykonalności dla zmiany technologii oświetlenia na LED na pozostałej części zarządzanej autostrady.

Czy wiesz, że...

w coraz większej liczbie elementów oświetlenia dodatkowego, takiego jak np. znaki zajętości pasa, stosuje się energooszczędne diody LED.

Woda i ścieki

Gospodarka wodnościekowa ma dla autostrady dwa wymiary, wiążące się z odprowadzaniem wód deszczowych oraz funkcjonowaniem urządzeń sanitarnych.

Układ separatorów i zbiorników wodnych zabezpiecza ekosystemy sąsiadujące z autostradą przed ewentualnym przedostawaniem się do nich substancji ropopochodnych zmywanych przez deszcz z nawierzchni drogi.

Jeżeli chodzi o wodę zużywaną do celów sanitarnych, toalety korzystają z wody z lokalnych sieci wodociągowych. Jedynie w Bolewicach woda pobierana jest ze studni głębinowej, w związku z czym firma uiszcza stosowne opłaty środowiskowe. W pozostałych lokalizacjach wykorzystywana jest woda z wodociągów publicznych.

Czy wiesz, że...

100% ścieków bytowych powstających w Miejscach Obsługi Podróżnych poddawane jest oczyszczeniu.

Hałas i jakość powietrza

Kluczową rolę w przeciwdziałaniu zwiększonemu hałasowi, którego źródłem są pojazdy użytkujące autostradę, odgrywa system ekranów wybudowanych przez Koncesjonariusza. Przed nadmiernym hałasem pośrednio chronią nasadzenia zieleni, stanowiące naturalne bariery dźwiękochłonne wspomagające działanie ekranów akustycznych. Rolą pracowników Autostrady Eksploatacji jest monitorowanie stanu urządzeń oraz pielęgnowanie zieleni.

Tabele uzupełniające

Tabela 1: Najważniejsi interesariusze i formy dialogu

grupa interesariuszy	częstotliwość i formy kontaktów
administracja i lokalne społeczności	<p>Regularne kontakty w zależności od potrzeb i oczekiwań, mające charakter typowo sąsiedzkich relacji.</p> <p>Z niektórymi jednostkami, np. Zespołem Szkół Geodezyjno-Drogowych w Poznaniu, kontakty przerodziły się w partnerstwo, które zostało sformalizowane w postaci umowy o współpracy.</p>
dostawcy i podwykonawcy	<p>Bieżące, bezpośrednie kontakty, głównie na poziomie operacyjnym.</p>
inwestorzy strategiczni	<p>Bieżące, bezpośrednie kontakty władz spółki.</p>
koncesjonariusz (Autostrada Wielkopolska / Autostrada Wielkopolska II)	<p>Bieżące, bezpośrednie kontakty władz i pracowników spółki.</p>
podróżni / klienci końcowi	<p>W 2018 r., wzorem lat ubiegłych, przeprowadzono dwa uzupełniające się badania satysfakcji kierowców jadących A2: pierwsze w Punktach Poboru Opłat (VI fala), drugie, pogłębione na parkingach (Miejsca Obsługi Podróżnych) (V fala).</p> <p>(dotyczyły: komfortu i bezpieczeństwa podróży, ale też oceny poszczególnych elementów jej infrastruktury, np.: oznakowanie, stacje benzynowe, parkingi, toalety, opłaty)</p>
pracownicy	<p>Przyjęto, że raz na 2 lata realizowane jest badanie satysfakcji pracowników. 5-te badanie satysfakcji pracowników, którego celem jest monitorowanie poziomu zadowolenia z relacji panujących w firmie, wynagrodzeń, kwestii BHP, zrealizowano w 2018 rok.</p> <p>Kontynuowane są też prowadzone od wielu lat spotkania z pracownikami (2 razy w roku), podczas których mogą oni i zgłaszają swoje pomysły lub problemy związane z codzienną pracą. Istnieje też komisja antymobbingowa, w której większość mają przedstawiciele pracowników;</p>
służby ratunkowe	<p>Regularne kontakty w zależności od potrzeb i oczekiwań, wypracowane procedury współdziałania i okresowe, wspólne ćwiczenia na wypadek sytuacji awaryjnych. comiesięczne spotkania służb ratowniczych.</p> <p>(ostatnie wspólne ćwiczenia realizowane były we wrześniu 2017 roku na wysokości MOP Chwałszyce)</p>

Tabela 2: Podstawowe wielkości opisujące skalę działalności przedsiębiorstwa

	2017	2018
Długość obsługiwanej trasy	254	254
Zatrudnienie (w pełnych etatach)	564	569
Suma aktywów (mln zł)	161,2	168,5
Kapitały własne (mln zł)	80,8	84,0

Tabela 3: Wpływ ekonomiczny

		2017	2018
Bezpośrednio wygenerowana wartość ekonomiczna		170 307 814,51	181 327 475,64
a) Przychody	Przychody ze sprzedaży netto, przychody z inwestycji finansowych, przychody z aktywów	170 307 814,51	181 327 475,64
Podzielona wartość ekonomiczna		199 201 699,34	224 995 953,62
b) koszty operacyjne	Płatność na rzecz dostawców, inwestycje niestrategiczne, honoraria i opłaty z tytułu mediacji	36 490 075,07	42 339 266,19
c) wynagrodzenia i świadczenia pracownicze	Łączne wydatki pieniężne z tytułu świadczeń dla pracowników (wypłaty bieżące, bez zobowiązań dotyczących przyszłości)	39 573 536,87	42 746 990,92
	(w pierwszej pozycji podano wynagrodzenia, w drugiej ubezpieczenia społeczne)	10 657 200,86	12 117 949,21
d) płatności na rzecz inwestorów	Wszelkie płatności dokonywane na rzecz jednostek zapewniających kapitał organizacji	52 243 350,14	63 445 695,94
e) płatności na rzecz państwa	Podatki brutto	60 024 036,40	64 080 551,36
f) Inwestycje w społeczność	Dobrowolny wkład i inwestowanie funduszy w szerszej rozumianą społeczność (łącznie z darowiznami)	213 500,00	265 500,00
Wielkość ekonomiczna zatrzymana (wyliczona jako wartość ekonomiczna wytworzona po pomniejszeniu o wartość ekonomiczną podzieloną)	Inwestycje, wpłaty z kapitału itp.	-28 893 884,83	-43 668 477,98

Tabela 4: Struktura zatrudnienia na 31.12.2018

wiek	kobiety	mężczyźni	łącznie
Wg typu umowy o pracę			
Umowa o pracę na czas nieokreślony	259	252	511
Umowa o pracę na czas określony	35	16	51
Umowa o pracę na okres próbny	2	4	6
Umowa cywilno-prawna	0	1	0
Wg regionu			
Woj. lubuskie	76	95	171
Woj. wielkopolskie	219	178	397
Woj. mazowieckie	1	0	1
Wg stanowiska			
Stanowiska kierownicze	28	41	69
Stanowiska niekierownicze	268	232	500
Wg wieku			
19 i mniej	2	0	2
20-25	7	8	15
26-30	14	11	25
31-35	40	42	82
36-40	69	51	120
41-45	73	50	123
46-50	42	44	86
51-55	34	22	56
56-60	13	30	43
61 i więcej	2	15	17
łącznie	296	273	569

Tabela 5: Struktura nowoprzyjętych pracowników wg płci, regionu i wieku wyglądała w 2018 roku

wiek	kobiety	mężczyźni	łącznie
Wg regionu			
Woj. lubuskie	9	11	20
Woj. wielkopolskie	16	8	24
Wg wieku			
19 i mniej	2	0	2
20-25	4	3	7
26-30	1	1	2
31-35	2	4	6
36-40	5	6	11
41-45	4	3	7
46-50	3	1	4
51-55	3	1	4
56-60	1	0	1
61 i więcej	0	0	0
łącznie	25	19	44

Tabela 6: Struktura odejść pracowników wg płci, regionu i wieku w 2018 roku.

wiek	kobiety	mężczyźni	łącznie
Wg regionu			
Woj. lubuskie	6	10	16
Woj. wielkopolskie	11	9	20
Woj. mazowieckie	1	0	1
Wg wieku			
19 i mniej	0	0	0
20-25	1	1	2
26-30	0	0	0
31-35	1	5	6
36-40	5	4	9
41-45	3	2	5
46-50	4	2	6
51-55	0	3	3
56-60	2	0	2
61 i więcej	2	2	4
łącznie	18	19	37

Tabela 7: Rotacja pracowników w 2018 roku.

	2018
Rotacja pracowników (z inicjatywy pracowników)	4,92
Rotacja pracowników (ogółem)	6,51

Tabela 8: Urlopy wychowawcze, macierzyńskie, tacierzyńskie i ojcowskie w 2018 roku.

	2018
Liczba pracowników przebywających w danym roku na urloпах wychowawczych, w tym	5
<i>kobiety</i>	5
<i>mężczyźni</i>	0

	2018
Liczba pracowników przebywających w danym roku na urloпах macierzyńskich / tacierzyńskich, w tym	19
<i>kobiety</i>	19
<i>mężczyźni</i>	0
Liczba pracowników, którzy korzystali w danym roku z urloпов ojcowskich	13

Tabela 9: Wynagrodzenia

	2017	2018	2018/2017
Przeciętne wynagrodzenie w kraju (grudzień)	4973 ¹	5275 ²	106,1%

¹ Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 17 stycznia 2018 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w grudniu 2017 r.

² Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 stycznia 2019 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w grudniu 2018 r.

Przeciętne wynagrodzenie w woj. wielkopolskim (grudzień)	4417 ³	4695 ⁴	106,3%
Przeciętne wynagrodzenie w woj. lubuskim (grudzień)	4265 ⁵	4653 ⁶	109,1%
Przeciętne wynagrodzenie w Autostradzie Eksploatacji (grudzień)	5101	5 513	108,1%

Tabela 10: Wypadki w pracy

	2017	2018
Wskaźnik częstości wypadków	12	26
Wskaźnik ciężkości wypadków	53,71	28,53
Liczba wypadków przy pracy	7	15
Liczba śmiertelnych wypadków przy pracy	0	0
Liczba stwierdzonych chorób zawodowych	0	0

Tabela 11: Zużycie soli

	j.m.	2016/2017	2017/2018
Zużycie soli	tona	7 217,3	5 701,7
Zużycie soli na 1 km autostrady	ton/km	28,4	22,4

Tabela 12: Wypadki drogowe

	2017	2018
I segment (Nowy Tomyśl – Konin)		
Wypadki na 1 mld przejechanych km	30,12	25,13
Ranni na 1 mld przejechanych km	42,3	40,84
Zabici na 1 mld przejechanych km	2,56	2,51
II segment (Świecko - Nowy Tomyśl)		
Wypadki na 1 mld przejechanych km	24,82	22,93
Ranni na 1 mld przejechanych km	41,8	26,75
Zabici na 1 mld przejechanych km	10,45	1,27
Całość koncesyjnego odcinka A2		
Wypadki na 1 mld przejechanych km	28,38	24,4
Ranni na 1 mld przejechanych km	42,13	36,19
Zabici na 1 mld przejechanych km	5,16	2,1

Tabela 13: Odpady

surowce wtórne	2017	2018
Opakowania z tworzyw sztucznych [T]	3,1	1,8

³Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego – grudzień 2017 z dn. 29 stycznia 2018

⁴Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego - grudzień 2018 r. z dn. 29 stycznia 2019

⁵Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego w grudniu 2017 r. z dn. 29.01.2018

⁶Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubuskiego w grudniu 2018 r. z dn.30 stycznia 2019 r.

Opakowania z papieru i tektury [T]	3,9	2,6
Opakowania z metalu [T]	0,2	0,2
Opakowania szklane [T]	4,9	1,5

Tabela 14: Zapotrzebowanie na energię wg źródeł jej pozyskania szacunki dotyczące emisji CO₂

	Zużycie energii (w GJ)		Przybliżona emisja CO ₂ (w tonach) ⁷		Zmiana
	2017	2018	2017	2018	%
Energia elektryczna (zakupiona)	37 494 (10 414,9 MWh)	39 809 (11 058,1 MWh)	8103	8603	6,2%
Olej napędowy	25 258 (582,26 t)	24 215 (558,2 t)	1872	1794	-4,1%
Benzyna	525 (11,73 t)	506 (11,31 t)	39	38	-3,6%
Gaz ziemny wysokometanowy	2 509 (69,7 dam ³)	2 509 (69,7 dam ³)	141	141	0,0%
Gaz propan-butan	1 135 (24,6 t)	965 (20,9 t)	72	61	-15,0%
łącznie	66 922	68 004	10226	10637	1,6%/4,0% (w GJ / CO ₂)

Tabela 15: szacunki dotyczące emisji CO₂

	j.m.	2017	2018
łącznie zużycie energii	GJ	66 922	68 004
Efektywność związana z całkowitym zużyciem energii (na 1 km)	GJ/km	263,47	267,73
łącznie emisja CO ₂	tony	10 226	10 637
Efektywność związana z emisją CO ₂ (na 1 km)	ton/km	40,26	41,88

Tabela 16: Zużycie wody

	j.m.	2017	2018
Zużycie wody	tys. m ³	126,3	137,8
Względne zużycie wody (odniesione do skali działalności, tj. długości obsługiwanej autostrady)	m ³ /km	497	542

⁷ W bieżącym raporcie zmieniono sposób kalkulacji emisji CO₂ odchodząc od stałych dla Polski uwzględnionych w narzędziu „2012 GHG emissions from purchased electricity (version 4.2)” na rzecz aktualnych statystyk publikowanych przez KOBiZE („Wskaźniki emisyjności CO₂, SO₂, NO_x, CO i pyłu całkowitego dla energii elektrycznej”, KOBiZE, grudzień 2018 roku).

Autostrada Eksploatacja S.A.

Kontakt:

Renata Rychlewska
PR Manager

Tel.: + 48 61 83 83 100
Fax: +48 61 83 83 109
e-mail: r.rychlewska@aesa.pl

Autostrada Eksploatacja SA
ul. Głogowska 431
60-004 Poznań